

TILLÆGSBETÆNKNING

afgivet af

Finans- og Skatteudvalget

vedrørende

Forslag til Finanslov for 2026

Afgivet til lovforslagets 3. behandling

Finans- og Skatteudvalget har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Erik Jensen, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Pele Broberg, Naleraq, næstformand

Medlem af Inatsisartut Mariane Paviassen Jensen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Margrethe Thaarup Andersen, Demokraatit

Medlem af Inatsisartut Jørgen Rosbach, Demokraatit

Udvalget har efter 2. behandlingen den 27. oktober 2025 gennemgået forslaget.

Indholdsfortegnelse:

1. Indledning	3
1.1 Forslagets 2. behandling	3
2. Ændringsforslag til 3. behandlingen	5
2.1 Ændringsforslagenes samlede effekt	5
3. Finans- og Skatteudvalgets bemærkninger - opdelt på temaer	6
3.1 Ændringsforslag til bevillinger til forslagets 3. behandling	6
3.1.1. Tema 4: Budgetneutrale ændringer	6
3.1.2. Tema 5: Indtægtsskøn	7
3.1.3. Tema 6: Tekniske ændringer	8
3.1.4 Tema 7: Merudgifter	8
3.1.5 Tema 8: Finanslovsaftale	9
3.1.6. Tema 9: Bloktilskud til kommunerne	9
3.2 Ændringsforslag til tekstanmærkninger	10
4. Indstillinger fra Finans- og Skatteudvalget	11

Bilagsoversigt:

- E Naalakkersuisuts ændringsforslag til bevillinger til forslagets 3. behandling, dateret 11. november 2025. (Ændringsforslag nr. 113-156).
- F Naalakkersuisuts ændringsforslag til tekstanmærkninger til forslaget 3. behandling, dateret d. 11. november 2025 (Ændringsforslag nr. 157-166).
- G Aftale om finansloven for 2026.

1. Indledning

Finanslovsforslaget blev efter andenbehandlingen den 27. oktober genhenvist til behandling i Finans- og Skatteudvalget forud for punktets 3. behandling. Den 11. november 2025 modtog udvalget Naalakkersuisuts 54 ændringsforslag til 3. behandlingen.

1.1 Forslagets 2. behandling

Naalakkersuisut fremsatte 112 ændringsforslag til forslagets 2. behandling. Heraf udgør 102 ændringsforslag til bevillinger og 10 ændringsforslag til tekstanmærkninger. Inatsisartut vedtog samtlige ændringsforslag ved flertalsafgørelse.

Det budgetterede resultat:

Samlet set medfører ændringsforslagene til 2. behandlingen forværring af DA-resultatet for 2026 på omkring 8,3 mio. kr.

Med ændringsforslagene til 2. behandlingen vil der være et underskud for DA-resultatet på 30,1 mio. kr. for 2026. For hele finanslovperioden 2026-2029 budgetteres der med et samlet DA-resultat med overskud på 0,6 mio. kr.

Det samlede fireårige resultat er fortsat svagt positivt, og finanslovsforslaget overholder fortsat kravene i Budget- og Regnskabsloven. Udvalget må dog konstatere, at det tilbageværende råderum med resultatet efter 2. behandlingen er meget begrænset.

Landskassens likviditet:

Det fremgår af bemærkningerne til finanslovsforslaget, at landskassens likviditet ved udgangen af 2024 udgjorde 695 mio. kr. mod 1,3 mia. kr. pr. 1. maj 2024. Naalakkersuisut forventer endvidere, at landskassens likviditet vil udgøre 345 mio. kr. ved udgangen af 2025. Naalakkersuisut anser en sådan likviditetsnedgang for utilstrækkelig i forhold til at kunne dække større udgiftssving. Udvalget er enig med Naalakkersuisut, at likviditetssituationen tilsiger tilbageholdenhed i forhold til yderligere udgiftsstigninger uden at finde modsvarende besparelser.

Grænser for udgiftsvækst:

I sin betænkning til forslagets 2. behandling udtrykte udvalget, at den økonomiske situation (rent resultat- og likviditetsmæssigt) kompliceres af en akut og alvorlig situation med at kunne leve op til lovgivningens krav om balance i de offentlige finanser.

Det skal også bemærkes, at der er lovfastsatte grænser for udgiftsvækst på finansloven. Den lovbestemte ramme for udgifternes realvækst på maksimalt 1 pct. årligt og 2 pct. over fire år sætter begrænsning for yderligere udgifter. Forslag til nye udgifter vil derfor i høj grad forudsætte forslag om tilsvarende besparelser for at leve op til lovgivningens krav om balanceret resultat.

Landskassens svigtende indtægter, stor nedgang i landskassens likviditet og de betydelige stigende udgifter til bl.a. pensioner giver store udfordringer i forhold til lovgivningens rammer for udgiftsstigninger og det budgetterede resultat.

I relation hertil er der den 16. september 2025 indgået en rammeaftale mellem Danmarks regering og Naalakkersuisut. Under finanslovsforslagets 2. behandling blev optagelsen af en ny tekstanmærkning i forbindelse med udmøntningen af rammeaftalen mellem Danmark og Grønland vedtaget. Af rammeaftalen fremgår bl.a., at Danmark bidrager med den fulde finansiering til anlæg af en ny regional landingsbane i Ittoqqortoormiit i Østgrønland samt en dybvandshavn i Qaqortoq i Sydgrønland.

Rammeaftalen overlader til efterfølgende forhandlinger, hvordan rammeaftalen konkret udmøntes. Udvalget ser derfor frem til at se, hvordan Naalakkersuisut konkret vil søge at få rammeaftalen udmøntet. Finanslovsforslaget skal rumme alle landskassens udgifter og indtægter i finansåret. Herudover kan ingen udgift afholdes og ingen indtægt oppebæres uden forudgående bevilling. Med de beløbsstørrelser, der evt. vil være tale om i forhold til udmøntningen af midlerne fra rammeaftalen, er det udvalgets umiddelbare forståelse, at den lovfastsatte grænse for udgiftsvækst i finansloven, kan udgøre en begrænsning for finanslovens anvendelighed.

Hertil kan udvalget i øvrigt henlede opmærksomheden på, at budgetlovens bestemmelser om budgetbalance tidligere har været suspenderet midlertidigt i forbindelse med punktet EM 2018/192. Suspensionen gjaldt i perioden 1. januar 2019 til 31. december 2021, dog sådan at Naalakkersuisut ved bekendtgørelse kunne forkorte suspensionsperioden.

Naalakkersuisut oplyste i den forbindelse, at der var iværksat et udredningsarbejde med det formål at klarlægge behovet for ændring af reglerne. Naalakkersuisut oplyste endvidere, at der i forbindelse med regelændringer skulle sikres, at disse ikke hindrer hensigtsmæssige beslutninger om at anvende Selvstyrets opsparede kapital som grundlag for gennemførelse af hensigtsmæssige investeringer i nye og større anlæg.

En af målsætningerne med budgetstillingen er, at der over tid ikke afholdes flere udgifter, end indtægterne tillader. Siden Naalakkersuisut oplyser, at Danmark bidrager med den fulde finansiering af anlæggelsen af landingsbane i Ittoqqortoormiit samt en dybvandshavn i Qaqortoq, er det udvalgets forventning, at disse projekter i praksis ikke vil have nogen nettoeffekt for Landskassen og dermed budgetstillingen. Det er heller ikke udvalgets forventning, at udgiften til disse projekter i praksis vil have nogen nettoeffekt i forhold til lovens bestemmelser om maksimal realvækst.

Udvalget vil derudover henvise til, at lufthavnspakken delvist blev finansieret direkte ved, at Staten indskød kapital i det selskab, der skulle anlægge og drifte de nye lufthavne. Udover at dette var med til at sikre den fulde finansiering af lufthavnsbyggerierne, blev det også muligt for selskabet at opnå lån. Det er udvalgets vurdering, at de samfundsejede selskaber vil kunne spille en stor rolle i forhold til udmøntning af rammeaftalen.

Fokus på mellemlangt sigt

Et aspekt, der efter udvalgets mening må tages nøje højde for i forbindelse med de fremtidige finanslovsforhandlinger, er det mellemlangsigtede aspekt, som er nødvendig for at sikre en sund og langsigtet økonomisk udvikling.

Udvalget har noteret sig, at Naalakkersuisut har vedtaget et fireårigt arbejdsprogram for Holdbarheds- og Vækstplanen, som udgør en central ramme for Naalakkersuisuts økonomiske politik og reformarbejde frem mod 2029.

Udvalget håber, at det omfattende Holdbarheds- og Vækstplan II kan igangsættes hurtigst muligt, da situationen kræver snarlige handlinger for at løse de store problemer inden for samfunds- og privatøkonomien, erhvervs- og arbejdsmarkedet, sundhedsvæsenet og området med unge og uddannelse samt udfordringerne for de svageste i samfundet.

2. Ændringsforslag til 3. behandlingen

2.1 Ændringsforslagenes samlede effekt

På baggrund af Inatsisartuts 2. behandling af finanslovsforslaget og efter de sideløbende forhandlinger med Inatsisartuts partier, har Naalakkersuisut den 11. november 2025 fremsat 54 ændringsforslag til 3. behandlingen. Heraf er de 44 ændringsforslag til bevillinger, jf. bilag E, og de 10 forslag til ændring af tekstanmærkninger, jf. bilag F.

Nedenstående tabel viser resultaterne i FFL2026 efter forslagets 2.- og 3. behandling, såfremt Naalakkersuisuts ændringsforslag godkendes som foreslået.

Beløb i mio. kr.	2026	2027	2028	2029	2026-2029
DAU-resultat i FFL2026	11,8	52,2	-14,4	-99,6	-50,0
DA-resultat i FFL2026	21,8	62,2	-4,4	-89,6	-10,0
DAU-effekt af ændringsforslag til 2. behandlingen	8,3	0,3	0,3	0,3	9,4
DA-effekt af ændringsforslag til 3. behandlingen	20,4	-58,0	-15,6	-6,4	-59,6
DAU-resultat til 3. behandlingen	40,5	-5,5	-29,7	-105,7	-100,4
DA-resultat til 3. behandlingen	50,5	4,5	-19,7	-95,7	-60,4

Det fremgår af ovenstående tabel, at med ændringsforslagene til 2. og 3. behandlingen bliver der et underskud på 50,5 mio. kr. for DA-resultatet i 2026 såfremt ændringsforslagene godkendes som fremlagt. For hele perioden 2026-2029 vil der være et samlet overskud på 60,4 mio. kr. for DA.

Udvalget ser positivt på, at der er gjort noget for at øge DA-resultatet henover årene. Det passer fint med Økonomisk Råds tanker i rapporten fra 2. halvår 2025:

”En indførelse af et saldomål fx et budgetteret overskud på DA-saldoen over finansårene vil kunne medvirke til en konsolidering og opbygning af stødpuder i gode tider og dermed en mere stabil udvikling i finanspolitikken. Et saldomål vil samtidig kunne styrke den finanspolitiske holdbarhed.”

3. Finans- og Skatteudvalgets bemærkninger - opdelt på temaer

3.1 Ændringsforslag til bevillinger til forslagets 3. behandling

Naalakkersuisuts ændringsforslag til bevillinger er opdelt i 7 temaer.

Ændringsforslagene til bevillinger til 3. behandlingen er opdelt på følgende temaer:

- Tema 4: Budgetneutrale ændringer
- Tema 5: Indtægtsskøn
- Tema 6: Tekniske ændringer
- Tema 7: Merudgifter
- Tema 8: Finanslovsaftale
- Tema 9: Bloktilskud til kommunerne

I det følgende beskrives kort det væsentligste indhold under de enkelte temaer.

3.1.1. Tema 4: Budgetneutrale ændringer

Naalakkersuisut har fremsat 15 ændringsforslag under denne overskrift, som er nummereret fra 113 til 127. Disse ændringsforslag vil være DA-neutrale i finansåret 2026 og årligt i overslagsårene.

Der fremsættes ændringsforslag på baggrund af en række budgetneutrale rokeringer. Ændringsforslagene er særligt affødt af, at midler flyttes fra hovedkonto 40.01.01 Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke til en række brancheskoler. Det sker som følge af, at vejledning af læringe er overgået til brancheskolerne og er et led i implementeringen af Holdbarheds- og Vækstplan 2.

Herudover flyttes der som følge af en organisationsændring midler fra 40.90.13, Center for National Vejledning til hovedkonto 30.14.01 Nationalt Terapi- og Rådgivningscenter.

Endelig flyttes midler fra omrokeringsreserven til hovedkonto 20.30.01 Økonomi- og Personalestyrelsen, ASA som en opfølgning på tillægsbevillingssag TB-1146 omkring udbedring

af en vandskade af ASA-bygningen. Dette i overensstemmelse med Naalakkersuisuts tidligere beslutning herom.

Udvalget har ingen supplerende bemærkninger til de enkelte ændringsforslag.

Et flertal i udvalget bestående af Demokraatit, Inuit Ataqatigiit og Siumut **indstiller** ændringsforslag nr. 113-127 under tema 4 til **vedtagelse**.

3.1.2. Tema 5: Indtægtsskøn

Naalakkersuisut har fremsat 12 ændringsforslag under denne overskrift, som er nummereret fra 128 til 139. Disse vil forringe DA-resultatet med 10,3 mio. kr. i finansåret 2026 og blive forbedret med 59,7 mio. kr. i 2027 og med 72,2 mio. kr. i 2028 samt 62,2 mio. kr. i 2029.

Under dette tema fremsættes ændringsforslag på baggrund af nye skøn for visse skatter og afgifter.

I forbindelse med Skattestyrelsens fornyede skøn over skatter og afgifter, tegner der sig et billede af et år med betydelige forskydninger i indtægtsgrundlaget. Mens visse områder viser tegn på tilbagegang, opleves der samtidig mindre positive tendenser i udvalgte sektorer. De to mest markante bevægelser ses på indtægterne fra indførselsafgifter og forbedrede priser i fiskeriet, særligt på torsk.

De fornyede skøn viser, at indtægterne fra indførselsafgifter i 2025 ligger markant under det budgetterede niveau. Det skyldes især lavere import af alkohol, tobak, sodavand og fossildrevne motorkøretøjer. Udviklingen hænger sammen med et lavere privatforbrug og en stigende opsparing blandt husholdningerne, hvilket peger på øget økonomisk forsigtighed. Det forventes, at denne svækkelse varer ind i 2026, men at forbruget gradvist vender tilbage til niveauet fra 2024 i perioden 2027–2029.

Samtidig viser de opdaterede vurderinger, at indtægterne fra fiskeriet, særligt torsk, forbedres. De højere torskepriser bidrager til at løfte selskabsskattegrundlaget, især for selskaber med base i Nuuk, Ilulissat og Qaqortoq, hvor den øgede turisme og de nye lufthavne også forventes at styrke resultaterne fremover. Dermed opvejer fiskeriets positive udvikling delvist faldet i indførselsafgifterne, og skønnet for selskabsskat i de kommende år fastholdes.

Som særligt væsentligt for de forbedrede indtægtsskøn ligger en øget, men budgetteret indtægt i både finansåret og i samtlige budgetoverslagsår fra det havgående torskefiskeri. I 2026 forventes den havgående torskekvote at blive fastsat til 40.000 tons i Østgrønland og 16.000 tons i Vestgrønland. Efter tildeling af kvote fra fiskeriaftaler forventes grønlandske fartøjer at have en kvote på 53.550 tons i Vest- og Østgrønland og Barentshavet. Indtægtsskønnet forventer, at denne kvotemængde vil være til rådighed også i de kommende år, idet det for god ordens skyld skal

understreges, at kvoterne formelt fastsættes som etårige kvoter. Det forventes, at omkring $\frac{3}{4}$ af kvoterne opfiskes, men dette kan selvsagt ændre sig.

Finansudvalget har ingen supplerende bemærkninger eller kommentarer til de enkelte ændringsforslag.

Et flertal i udvalget bestående af Demokraatit, Inuit Ataqatigiit og Siumut **indstiller** ændringsforslag nr. 128-139 under tema 5 til **vedtagelse**.

3.1.3. Tema 6: Tekniske ændringer

Under dette tema fremsættes 7 ændringsforslag, som er nummereret fra 140 til 146. Disse ændringsforslag vil være DA-neutrale i finansåret 2026 og årligt i overslagsårene.

Temaet vedrører opdatering af tekst og aktivitetstabeller mv. i budgetbidragene. Herudover rettes en række tekniske fejl i tekst og tabeller. Dertil oprettes en 0-konto til Selvstyrets udgifter til udgifter i forbindelse med antikonceptionssagen. Sammen med den foreslåede tekstanmærkning giver dette en bevillingsmæssig dækning til udgifter i forbindelse med behandling af ansøgninger om kompensation og til udbetaling af økonomiske kompensation. Dette afspejler, at det oprindelige udgiftsskøn på 4,5 mio. kr. ikke længere anses realistisk, da der er kommet flere sager til end oprindeligt antaget.

Finansudvalget har ingen supplerende bemærkninger eller kommentarer til de enkelte ændringsforslag.

Et flertal i udvalget bestående af Demokraatit, Inuit Ataqatigiit og Siumut **indstiller** ændringsforslag nr. 140-146 under tema 6 til **vedtagelse**.

3.1.4 Tema 7: Merudgifter

Naalakkersuisut har fremsat 2 ændringsforslag under dette tema, som er nummereret fra 147 til 148. Disse vil forbedre DA-resultatet med 43,8 mio. kr. i finansåret 2026 og forringe DA-resultatet med 0,7 mio. kr. i 2027 og med 56,0 mio. kr. i 2028 samt 56,3 mio. kr. i 2029.

Der fremsættes to ændringsforslag vedrørende merudgifter:

Til hovedkonto 72.22.01 Havnemyndighed.

Bevillingen forhøjes med et mindre beløb over den fireårige periode. Ændringen skyldes, at forslaget til Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om *Sikuki Nuuk Harbour A/S* blev trukket tilbage under EM 2025. Herved bortfalder de forudsætninger, der lå til grund for den tidligere planlagte besparelse på hovedkontoen.

Til hovedkonto 80.00.01 Omrokeringsreserve

Bevillingen forhøjes med 55 mio. kr. for hvert af årene 2028 og 2029 svarende til en samlet forhøjelse på 110 mio. kr. over perioden. Hermed afhjælpes noget af problematikken med, at der ikke har været afsat tilstrækkeligt med midler.

Finansudvalget har ingen supplerende bemærkninger eller kommentarer til de enkelte ændringsforslag.

Et flertal i udvalget bestående af Demokraatit, Inuit Ataqatigiit og Siumut **indstiller** ændringsforslag nr. 147-148 under tema 7 til **vedtagelse**.

3.1.5 Tema 8: Finanslovsaftale

Naalakkersuisut har fremsat 6 ændringsforslag under dette tema, som er nummereret fra 149 til 154. Disse vil forringe DA-resultatet med 6,1 mio. kr. i finansåret 2026, og med 1,1 mio. kr. i 2027 og med 0,6 mio. kr. i 2028 samt forbedre DA-resultatet med 0,4 mio. kr. i 2029.

Dette tema indeholder ændringsforslag udarbejdet på baggrund af den under bilag G vedlagte finanslovsaftale, som blev underskrevet 10. november 2025. Opmærksomheden henledes på, at enkelte ændringsforslag under øvrige temaer også er knyttet op på aftalen, jf. det herom tidligere anførte.

Finansudvalget har ingen supplerende bemærkninger eller kommentarer til de enkelte ændringsforslag.

Et flertal i udvalget bestående af Demokraatit, Inuit Ataqatigiit og Siumut **indstiller** ændringsforslag nr. 149-154 under tema 8 til **vedtagelse**.

3.1.6. Tema 9: Bloktilskud til kommunerne

Naalakkersuisut har fremsat 2 ændringsforslag under dette tema, som er nummereret fra 155 til 156. Disse vil forværre DA-resultatet med 47,8 mio. kr. i finansåret 2026 og vil være DA-neutrale i overslagsårene 2027-2029.

Under dette tema fremsættes de bevillingsmæssige ændringsforslag, som følger af at der snarest indgås en ny bloktilskudsaftale med kommunerne. Aftalen forventes særligt at omfatte, at kommunernes bloktilskud pris- og lønreguleres, dog kun for finansåret 2026. Herudover dækker selvstyret kommunernes bidrag til grunddataprogrammet i 2026. Endelig fremsættes under tekstanmærkninger et forslag, som strammer adgangen til at modtage jobsøgningsydelse.

Finansudvalget har ingen supplerende bemærkninger eller kommentarer til de enkelte ændringsforslag.

Et flertal i udvalget bestående af Demokraatit, Inuit Ataqatigiit og Siumut **indstiller** ændringsforslag nr. 155-156 under tema 9 til **vedtagelse**.

3.2 Ændringsforslag til tekstanmærkninger

Naalakkersuisut har fremsat i alt 10 ændringsforslag til finanslovsforslagets tekstanmærkninger, som er nummereret fra 157 til 166.

Udvalget henviser til bilag F til nærværende betænkning for nærmere læsning.

Finansudvalget har ingen supplerende bemærkninger eller kommentarer til de enkelte ændringsforslag.

Et flertal i udvalget bestående af Demokraatit, Inuit Ataqatigiit og Siumut **indstiller** ændringsforslag nr. 157-166 til tekstanmærkninger til **vedtagelse**.

4. Indstillinger fra Finans- og Skatteudvalget

Et flertal i udvalget bestående af Demokraatit, Inuit Ataqatigiit og Siumut **indstiller** ændringsforslag nr. 113-127 under tema 4 til **vedtagelse**.

Et flertal i udvalget bestående af Demokraatit, Inuit Ataqatigiit og Siumut **indstiller** ændringsforslag nr. 128-139 under tema 5 til **vedtagelse**.

Et flertal i udvalget bestående af Demokraatit, Inuit Ataqatigiit og Siumut **indstiller** ændringsforslag nr. 140-146 under tema 6 til **vedtagelse**.

Et flertal i udvalget bestående af Demokraatit, Inuit Ataqatigiit og Siumut **indstiller** ændringsforslag nr. 147-148 under tema 7 til **vedtagelse**.

Et flertal i udvalget bestående af Demokraatit, Inuit Ataqatigiit og Siumut **indstiller** ændringsforslag nr. 149-154 under tema 8 til **vedtagelse**.

Et flertal i udvalget bestående af Demokraatit, Inuit Ataqatigiit og Siumut **indstiller** ændringsforslag nr. 155-156 under tema 9 til **vedtagelse**.

Et flertal i udvalget bestående af Demokraatit, Inuit Ataqatigiit og Siumut **indstiller** ændringsforslag nr. 157-166 til tekstanmærkninger til **vedtagelse**.

Efter Inatsisartuts afstemning om de til 2. og 3. behandlingen fremsatte ændringsforslag, **indstiller** et flertal i udvalget bestående af Demokraatit, Inuit Ataqatigiit og Siumut, at det samlede lovforslag herefter **vedtages** i den foreliggende form.

Med disse bemærkninger skal Finans- og Skatteudvalget overgive finanslovsforslaget til Inatsisartuts 3. behandling.

Erik Jensen
Formand

Pele Broberg
Næstformand

Mariane Paviassen Jensen

Margrethe Thaarup
Andersen

Jørgen Rosbach